

Reactie internetconsultatie UPD - RIVM ten behoeve van de preventieprogramma's

De Nederlandse overheid biedt verschillende bevolkingsonderzoeken en screeningen aan als belangrijke pijler van de publieke gezondheidszorg. Deze bevolkingsonderzoeken richten zich op het vroegtijdig opsporen van ernstige ziekten of aandoeningen bij mensen zonder klachten zodat behandeling eerder en effectiever kan plaatsvinden. Het gaat hierbij om screenings van ongeboren en pasgeboren kinderen (NIPT, 13- en 20-weeken echo, hielprik- en gehoorscreening) en om de bevolkingsonderzoeken naar kanker, te weten borstkanker (voor vrouwen 50-75 jaar), baarmoederhalskanker (voor vrouwen 30-60 jaar) en darmkanker (voor mannen en vrouwen van 55-75 jaar).

Voor de uitvoering van deze preventieprogramma's wordt gebruikt gemaakt van de universele postdienst (UPD) door het dagelijks versturen van UPD-poststukken waaronder ook medische post conform het Postbesluit.

De wijziging van het Postbesluit heeft geen invloed op het versturen en bezorgen van de medische- en rouwpost aldus de nota van toelichting Postbesluit. De bezorging van medische post blijft gegarandeerd binnen 24 uur en 6 dagen per week. Het is echter essentieel voor de continuïteit en kwaliteit van de preventieprogramma's dat we zowel op het netwerk van brievenbussen als de bezorging binnen 24-uur / 6 dagen per week kunnen blijven rekenen.

Zo worden bijvoorbeeld dagelijks 500 a 700 hielprikkaartjes (jaarlijks ruim 170.000) door screeners in de reguliere oranje brievenbus gedaan en als medische post binnen 24-uur bezorgd bij de screeningslaboratoria die het onderzoek uitvoeren. De tijdigheid van de hielprikscreening is cruciaal voor de opsporing en behandeling van ernstige (en soms dodelijke) aandoeningen bij pasgeborenen. Het hielprikonderzoek spoort namelijk ernstige ziekten op die, als niet snel na de geboorte een behandeling wordt gestart, kunnen leiden tot lichamelijke en verstandelijke beperkingen bij het kind. Het is essentieel voor de gezondheid van de pasgeborene dat dit onderzoek door het laboratorium snel na de geboorte plaatsvindt, waarbij we dus afhankelijk zijn van het beschikbare brievenbusnetwerk voor de screeners en de 24-uurs bezorging van de hielprikkaartjes.

Om die reden benadrukken we aanvullend graag nog de volgende aandachtspunten:

- Voor de preventieprogramma's is het niet alleen van belang dat medische post binnen 24 uur/ 6 dagen per week bezorgd wordt, ook is de dagelijkse leging van de brievenbussen, het tijdstip van leging van de brievenbussen én de dekkingsgraad van (medische) brievenbussen van groot belang om de continuïteit en de kwaliteit van de bevolkingsonderzoeken te kunnen borgen. De dekkingsgraad van medische brievenbussen is momenteel al aan de ondergrens en een verdere verlaging brengt de continuïteit van de bevolkingsonderzoeken ernstig in gevaar. De dagelijkse leging van de brievenbussen is essentieel voor de uitvoering van o.a. de bevolkingsonderzoeken naar kanker en de hielprikscreening waarbij de tests dagelijks verstuurd worden via de (medische) brievenbus. I.v.m. de kwaliteit van het onderzoek van de verstuurde lichaamsmaterialen is het essentieel dat de leging van alle brievenbussen dagelijks plaatsvindt en dat de medische post binnen 24-uur wordt bezorgd. En in het specifieke geval van de hielprikscreening is het daarnaast van belang dat deze tests zo snel mogelijk na de geboorte uitgevoerd worden.

- Daarnaast is het van groot belang dat het aantal reguliere brievenbussen niet verder afneemt in verband met bereikbaarheid en toegankelijkheid voor de burger en de zorgprofessionals zoals de screeners. Om deel te nemen aan de bevolkingsonderzoeken naar kanker worden de zelfafnamesets (gebruikt voor het bevolkingsonderzoek baarmoederhals- en darmkanker) door miljoenen mensen per jaar via de reguliere brievenbus (als medische post) verstuurd naar de laboratoria. Bij een verdere daling van het aantal reguliere brievenbussen zal de toegankelijkheid voor deelname aan de bevolkingsonderzoeken en daarmee ook de deelnamegraad aan deze bevolkingsonderzoeken verder afnemen.
- Het begrip medische post kent geen wettelijke basis, de invulling van het begrip is daarmee vatbaar voor interpretatie door onder andere het postbedrijf. Dit brengt een continuïteitsrisico voor de preventieprogramma's met zich mee als het postbedrijf de invulling van dit begrip (waaronder de eisen wanneer een poststuk wordt geclassificeerd als medische post, de leging en bezorging van medische post of het aantal (medische) brievenbussen opeens besluit te wijzigen).